

An uair a chuala mi naidheachd Mhurchaidh, shrac mi’n luideag agam fhéin ’s mi deanamh mèaran. Ach nam faiceadh sibhse an sgrìobag shuarach a bha’n sud. Litir bhon bhancair—’s cha do ghabh e fiù ’s m’ainm baiste orm—ag ràdha nach gabhadh e cuid no gnothaich ris an òrdugh leis an do phàidh mi am bighsigeal na bu lugha na phàidhinn còig nota deug dhà-san ann an trì latha—an latha a dh’fhosgladh am banca an déidh na Nollaige.

Cha robh fios ’am có’n taobh a thionndaidhinn! Mur a toireadh m’athair dhomh bighsigeal aig an Nollaig roimhe, cha phàidheadh e fear dhomh nise—seachd àraidh an déidh dhomh barrachd ’s a choisinn e fhéin fad a’ gheamhraidh air a’ bheairt a chosg air tagsaidhean! Cha robh ’na mo phòcaid ach leth-chrùn, agus sgillinn Eireannach a lorg mi air an t-sràid! Cha robh aig Murchadh ach deich tasdain, agus e air a bhith ann an làn bheachd iasad iarraidh orm fhéin! Cha robh sgamhan anns a’ bhaile gu léir air an robh sinn dàna! Cha robh air ach am bighsigeal a reic!

A nise, chan eil càil air an t-saoghal as fhasa ann an Glaschu na bighsigeal a cheannach. Ach feuchadh sibhse ri fear a reic an latha roimh’n Nollaig agus ’s e a th’ann rud eile. Ach thug sinn triseadh air le seann neapaige agus dh’fhalbh sinn leis.

Cha tig aon rud gun dà rud! Agus an latha ud thàinig an sneachda. Chan e sneachda tioram glan air an robh sinne eòlach, ach sneachda bog glas a’ bhàile mhóir. Ann an leth-uair bha mi fhéin agus Murchadh mar gum bitheamaid a’ coiseachd ann an clais liteadh.

Bùth an déidh bùth! Abradh sibhse gun robh iad laghach. Cheannaicheadh iad bighsigeal, ’s iad a cheannaicheadh—airson trì notaichean! Cheannaicheadh iad bighsigeal aig toiseach an t-samhraidh—’s iad fhéin a dhèanadh sin. Cheannaicheadh iad càr. Cheannaicheadh iad cairt. Cheannaicheadh iad rud sam bith ach am bighsigeal againne air an latha air an robh a dhìth oirnn a reic.

An uair a thug sinn dùil thairis, rinn sinn air na bùthan-gill, far an robh sinn cinnteach am faigheamaid cnapach de dh’iasad mu choinneamh a’ bhigsigeal. Fhuair sinn am mì-mhodh, ach cha d’fhuair sinn an còrr! Dh’fhàg iad oirnn gur ann fo choill a bha sinn. Dh’fhàg iad oirnn gur e am bighsigeal a ghoid a rinn sinn. Cha robh dad air an t-saoghal nach do dh’fhàg na trusdair ud oirnn, agus mu dheireadh—bog chun a’ chraicinn—thug sinn an tigh oirnn.

Bha na craobhan Nollaige a’ boillsgeadh anns gach uinneig air an t-slighe—na boillsgeanan beaga air na meanglain mar gum biodh iad a’ briobadh-mhagaidh oirnn. Dh’éigh dithis bhodach ‘Nollaig Chridheil’ ruinn anns an dol seachad ’s cha do sheall sinn an taobh a bhà iad.

Bha teine brèagha air. Bha ar tea air a’ bhòrd. Ri taobh truinnsear gach fir, bha litir. Òrdugh banca dhomhsa bho Shiorramachd Inbhirnis; deich notaichean do Mhurchadh bho sheanmhair!

Dh’éirich sinn agus dh’fhàg sinn an tea gun bhlasad oirre. Chuir sinn oirnn ar deiseachan agus chaidh sinn sìos am baile airson dìneir.

Agus ghabh sinn tagsaidh gach rathad.